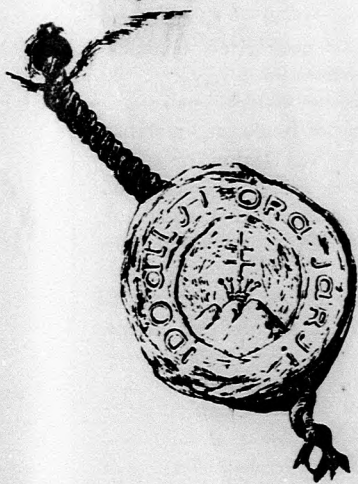

39

48

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKÉNT MEGJELENŐ FOLYÓIRAT.
• A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára:	Szerkesztő és kiadja:	Szerk. és kiadóhivatal:
Egész évre . . . . . 8.—	Lengyel Gizella.	BUDAPEST,
Egyes szám . . . . . —.20		VII. ker., István-út 40. szám.

Sport.

Az őszi löversenyek befejeztettek, következnek az atletikai viadalok, football-match-ok, labdarúgók, tornázások és a vadászatok.

Ez utóbbit sport nemcsak mulatságos, de hasznos is, kivált olyan helyeken, hol a dúvadak nagyon elszaporodtak s kárára vannak az emberiségnek. Van idő, mikor hivatalosan rendelik el a vadászatot s ilyenkor, a ki él és mozog — részt vesz abban.

Legközelebb a következő vadászatok voltak:

November hó 12-én József főherczeg a vejével, Fülöp orleánsi herczeggel és József Ágost főherczeggel Csorbára utazott, honnan a magas vendégek kíséretükkel együtt rövid pihenés után a csorbai tóhoz rándultak s annak környékén — mely már hóval van borítva — több napon át zergére vadásztak.

Gyergyó-Szent-Miklós határában Vizi Flóris és Demeter Ferencz egy hatalmas hiúzt lőttek, mely akkora volt, mint egy kisebb fajta párducz.

Nov. 14-én Gödöllőn udvari vadászat volt a fáczánkertben, a király rendkívüli nagy vaddisznót lőtt. Teritékre került: 151 fáczán, 106 nyúl, 5 fogoly és 19 lapin.

Ferencz Ferdinánd trónörökös Écskán Harnoncourt Felix gróf vadászterületén 103 rókát terített le.

Gróf Zichy Jenő magaslaki uradalmának vaddús rengetegeiben az évenkint szokásos nagy vadászatok f. hó 13-tól f. hó 21-éig tartattak meg.

Milán király, ki e vadászatokon rendszeren részt szokott venni, ez évben nem jelenhetett meg. A vadászaton a háziúron kívül részt vettek: Ghyczy Béla altábornagy, pazonyi Elek Gusztáv ezredes, gróf Almássy Dénes, gróf Zichy Ödön és Rafael, báró Trautenberg Frigyes, báró Rossenthal Henrik, báró Szentkereszty Pál és a környék intelligenciája.

A társaság a lugosi pagonyban megejtett vadászat utáni éjszakát a lugosi vadász-kastélyban töltötte s 14-én este egész napi vadászat után vonult föl a magaslaki kastélyba, mely pazar fényvel és kényelemmel van berendezve, 19-én a fekete erdei vadász-kastély fogadta be az egész társaságot, honnan a vendégek 21-én távoztak.

A vadászaton fölvetett 111 darab vaddisznó, köztük néhány szép agyáros, 60 darab szarvas. Teritékre került 8 darab sertevad, két őzbak és két róka.

Festetich Tasziló berzencei birtokán nagy hajtóvadászatot rendezett, melyben több százra menő nyúl és számos egyéb vad került teritékre. A vadászaton részt vettek: Eszterházy Miklós herczeg és neje, Széchényi Béla gróf és leánya, Hoyos Ernő gróf, Festetich Vilmos gróf, Széchényi Géza gróf, Inkey István és Inkey József báró.

Kuncz Adolf dr. esornai prelátus türjei vadászterületén három napon át tartó vadászat volt, melyen a házigazdán kívül részt vettek:

Széchényi Tivadar gróf, Széchényi Gábor gróf, Batthyányi Vilmos gróf, Josipovich Imre volt horvátminiszter, Josipovich Lajos gróf, valamint a vidék számos előkelősége.

A vadászaton 539 darab vad került teritékre.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Égy koszorú.

A nagy és erős jellemek kiveszõben vannak; a szép, másoknak például szolgálható élet mind nagyobb és nagyobb ritkaság lesz a földön.

Azért kívánatos, hogy a nagy jellemek megvilágíttassanak, magasra emeltessenek hogy mindenkitõl látassanak. Kívánatos, hogy a szép élet feledésbe ne merüljön, hanem annak képe, mása az emlékezetben megõriztessék.

Ilyen férfiú volt báró *Vécsey* Sándor, ilyen élet volt az õ élete.

Szép és hálás munkát méltón és lelkesen végzett gróf *Majláth* József, a midõn a megboldogult ragyogó tulajdonaiból, nemes életének buzdító mozzanataiból koszorút font a dicsõ emlékezetére.

A bodrogközi Tiszaszabályozási-Társaság közgyûlésén elevenítette föl és örököltette meg *Vécsey* emlékezetét, a mely egyként méltó az elköltözõtthöz és gróf *Majláth* József lángoló szelleméhez.

Az igazi nagyságnak áldozunk s a jóra, szépre lelkesítünk, a midõn gróf *Majláth* Józseftõl *Vécsey* Sándor báró emlékezetét idenyomatjuk.

Az õ nemes alakja sokáig fényeskedjék nekünk!

* * *

Gróf *Majláth* József emlékebeszéde így hangzik:

A társulatot t. közgyûlés, választmányi tagjának s egyik nagybirtokosának, báró *Vécsey* Sándor õ exczellenciájának elhunytával nagy veszteség érte.

Julius hó 20-án még itt volt köztünk s rövid időre rá a fájdalomtól megtörtén állottunk koporsója mellett, mely õt tõlünk örökre elfedte.

Társulatunknak nem volt ugyan évtizedeken át tagja, de működése azon nehény év alatt is, melyet körünkben töltött, meggyõzött arról, hogy a társulatra nézve az õ elhunytá nagy veszteség; érdeklõdése a társulati ügyek iránt oly páratlan volt, hogy egyetlenegy ülésrõl sem maradt el; a társulattal szemben gondolkozás nélkül és mindig áldozatkész volt; általában õsmert széles tudása és látókõre — valamint gyors tájékozódása által tanácskozásainkban nagy hasznunkra volt, mert a legnagyobb buzgalommal igyekezett a társulati ügyeket, mindenkor az igazságot és méltányosságot tartva szem elõtt, elõmozdítani.

Itt telepedett le közöttünk, hogy egy életen át szerzett lelki kincseit a társulat és Bodrogköz más érdekkõrei javára is értékesítse s hogy ezt ily hirtelen s váratlanul nélkülõznünk kell, ebben rejlik a mi legnagyobb veszteségünk!

Mert oly bõven volt megáldva, t. közgyûlés elhunyt tagtársunk jó tulajdonságokkal a mi az életben kevésnek adatik meg.

Pályáját mint közkatona kezdte meg Zemplén vármegye központjában s kevésel késõbb, mint fõispán hagyta itt megyénket: egy ideig az ország birói karának is díszes tagja volt, utóbb intendánsi tanácsos — s mielõtt közénk jött volna állandó megtelepedésre, a legmagyarabb fõherceg, József kir. herceg mellett volt annak kedvelt fõudvarmestere.

Megfuttat pályája is sokoldalú képzettségérõl tesz tanuságot; nem volt az a kérdés, a mi õt nem érdekelte volna és mindenhez hozzá tudott szólni, mert értelmes, tiszta felfogású és a mellett jóindulatú, nemesen gondolkodó, áldott jószívü ember volt.

Zenei téren, mi, akik ismertük, tudjuk, hogy mily kiváló tehetség volt; ügykezelt a zongorát, mint kevesen; különösen átírt dalai voltak páratlanok, mert minden, zenedarabot õ maga állított össze magának a legszebb akkordokban; rossz szeme da-

czára szép írása volt s a kottát úgy tudta leírni, mintha nyomtatva lett volna; a magy. zenének sajátos harmóniáját, melyet csak magyar ember képes méltányolni és megérteni senki sem tudta nálánál jobban interpretálni, ezt Zichy Géze t. barátom is megerősítette, ki minőjárt halála után igen szépen emlékezett meg róla.

A milyen képzett volt, olyan volt munkabírása is minden téren s ebben a tekintetben szívós és kemény volt; magára nem adott semmit s ha kellett még nélkülözni is tudott; szerénysége, tapintata és gyöngédsége határtalan volt; ezen tulajdonságok tették őt a legkellemesebb vendéggé, a ki soha sem volt alkalmatlan ott, a hol gyakorta megfordult; mert ha huzamosabb ideig volt is valahol, ő a házi rendet soha sem zavarta meg; őt nem kellett sem mulattatni, sem szórakoztatni, mert egész otthonosan sétával, vagy olvasással önönmagát szórakoztatta. S ezen tulajdonsága, hogy alkalmatlan nem akart lenni s nem tudott lenni, okozta hirtelen halálát is, mert inkább eltitkolta és semmibe sem vette nagy baját, semhogy az ápolással környezetének és hozzátartozóinak kellemetlenséget szerezzen; kínos betegsége daczára ép elmével és férfias erővel halála esetére még intézkedéseket is tett; végrendeletében pedig minden jó ismerősének emléktárgyakat hagyott, külön-külön írásban megjelölve pontosan kinek-kinek mit szánt; s ily nagy lelkierejét az a mély vallásosság is szülte, mely benne lakozott s ő példányképpül szolgálhatott e tekintetben, hogy ha a néptől megkívánjuk a vallásosságot, mi műveltek menjünk jó példával előre.

Minden izében nagy ur volt, a zajtalan áldozatkészség és nemesszívűség példányképe, mindig úgy adott, hogy azt észrevenni nem lehetett, nem kérkedett vele s ha anyagilag nem tehetette, tanácsával segített bárkin, a ki hozzáfordult; a kive csak dolga volt. — pedig ritka halandónak volt annyi jó embere, — mindenkit lekötölezett előzékeny modora és szolgálatkészségével — mind a mellett őszinte, egyenes és szókimondó volt, sőt, ha kellett kimélet nélkül, de azért az illem határát soha sem lépte túl.

De nemes tulajdonait az tetézte, hogy feltétlen megbízható és jó barát volt s ez képezte t. közgyűlés az én mentességemet is, ha midőn egy tagtársunk emlékét felelevenítém, azzal kapcsolatban oly dolgokra is kiterjeszkedem, melyek társulatunk működéséhez szorosan nem tartoznak s felidéztem az elhunyt életéből oly mozzanatokot is melyek voltaképpen csak szűkebb körének kedves emlékei közé sorozhatók; de annyian ösmertük és szerettük őt közöttünk is, hogy a támadt veszteség nem napról-napra mulékony fájdalmat és érzelmeket kelt bensőnkben s midőn kegyeletünk adóját az elhunyttal szemben bárhol és bárki előtt, emlékének felidézése által leróvjuk, nem feledkezhetünk meg azon nemes tulajdonairól sem, melyek őt, mint embert és barátot oly általánosan kedvelté tették és mely nélkül hamar feledésbe menne, mert helyesen mondja a római költő:

„Vixere fortes ante Agamemnona muli: Sed omnes illacrimabiltes urgentur, ignotique longa nocte, carent quia vate sacro.“ — (Sok nagy ember élt Agamemnon előtt, de mind könnyezetlenül eltemetve, az örök éjen át ismeretlenül feledésbe mentek mert nem volt ihletet lantos, a ki őket megénekelte volna. Horatius L. IV od. IX.)

Lázás éjszaka.

Irta: Füzy Antal.

I.

Talán nagyot vétettél egyszer
És most az Isten látogat,
Hogy egybefűzte az enyémmel,
Szerelmed által sorsodat.

Velem sohsem lehetsz te boldog
Mert én a kárhozat vagyok,
Az én borús, sötét utamra
Egyetlen csillag sem ragyog.

II.

Valamikor tán öntudatlan,
Istennek tetszöt tettem én
S a te szerelmed lett jutalmam,
A kárhözötté lett a fény.

Ó mert te jó vagy véghetetlen,
Édes szívem, te jó, te szent,
Még angyal sincs ilyen az égbe'
Se földi asszony idelent!

Pillanatnyi fényképek.

— Csevegés. —

Irta: Bignio Mariska.

A nyaralás be van fejezve — az ön tárczája érdekes jegyzetektől duzzad — mennyi sok szép históriának a magva lehet ott elrejtve. Világfürdőket utazott be, az egész nemzetközi ember anyagot áttanulmányozta, édes mámorba ringató gyönyörrel fogja azokat feldolgozni a téli esték ábrándos csendjében. Az édesmámor említésére ön irónikusan kaczag.

— Ah! de naiv maga, kis barátnőm, ha azt hiszi, hogy a nemzetközi ember-anyag áttanulmányozása után édes mámorba ringató gyönyörrel lehet életképeket írni.

— Az emberismeret kijózanít s a rideg képek pillanatnyi felvétele messze elúzi az édes mámor gyönyöreit.

— Mert ön sötét képeket keres, mindenütt drámát, tragikus vonásokat, szenvedélyek heves lüktetését, ez hat az idegekre, ezt olvassák lázas mohósággal, ennek feláldozza az írói gyönyört; a lélek eszményileg földolgozott érzelemhullámszája önöknek langyos limonádé.

— Kinek kell az? Az érdekes menyecskék azt mondanák reá: Együgyű tacskozó, a felsőbb leányiskolából kikerült baktis kicsinyléssel dobna félre azzal a gondolattal, hogy ennek az úrnak igen korlátolt látóköre van, írótarša szánalmasan megmosolyogván, szerkesztője pedig jóakarattal elnézné gyokorlatlanságát. Pedig, higgye el, nagyon sokan vannak, a kik gyönyörrel olvasgatnák a lélek eszményi világának fejtegetéseit, ha az művészi tollal van megírva, csak hogy a kik ebben gyönyört találnak, azok nem visznek szerepet, nem hangadók s ez a publikum önök előtt nem számít.

— Igaza van önnek, meg nincs is. Először is én nem gyűjtettem az ön ízlésének megfelelő anyagot, mert azokat az ön által jelzett esztetikai szép képeket nem találtam sehol. A világ egészen másforma, mint a milyennek csendes vidéki magányában elképzeleli s ha néha ezen képzeletet világpoetikus impresszióival eltelve tesz is egy rövid utazást, az a sok szép dolog inkább az ön lelkében él, mint abban a külvilágban, melyet megfigyelni akar. A férfinak egyénisége és hivatásánál fogva a dolgok velejére kell hatni, ön élhet az eseménynek, nekünk csak törekedni lehet felé s küzdelmeink közepette le kell számolni a századvégi anyagiság rideg túskebekraival. — Ha megengedi, csak úgy általánosságban bemutatok önnek pillanatnyi fényképet vázlatkönyvemből.

— Figyelemmel fogom hallgatni, fentartva a jogot, hogy saját gondolkozásom szerint gyakoroljak kritikát.

— Sőt kérem fogom, ámbár meg vagyok győződve, hogy a hallottak után az érdemleges bírálat javamra fogja húzni a mérleget.

Népes fürdőhelyen vagyunk, a közönség nagyon nemzetközi, ez még nem jelenti azt, hogy külföldi fürdő az események színtere, nem mintha a magyar fürdőket is elözönlénék az idegenek, hanem mert a pénz arisztokráciája azzal igyekszik takarni hiányos műveltségét, hogy külföldi szokásokat majmol. Mert bizony azon emberekből, kiknél a lelki műveltség harmóniája kellemesen érint, hanem minél több azokból, kik a vagyongyűjtés rideg munkája közt nagyon keveset törődtek azzal, mi esztetikailag szép, vagy

hol van az összefüggés a lélek magasabb gondolkozása és a természet tüneményes szépsége között. Most, hogy aztán a pénz meg van, szükségét éreznék annak az úri gondolkozásmódnak, a mi elvégre mégis a társadalmi osztályok ragasztó szere.

Hamarosan összekapkodnak valamit az idézetek szótárából a legujabb szabású öltözetek mellé és elindulnak fürdőzni. — A hölgyek még csak viszik annyira, hogy nem teszik meg Goethét Amerika felfedezőjének, Schoppenhauert meg órásnak... hanem a férfiak mulatságos baklövéseket tesznek, ha jó szerencsájük művelt emberek közé vezet.

Szemlét tartottam a térzenéken; kerestem az arcokon a gondolatok nyomát, a szellem öntudatlan megnyilatkozását, a szemek felcsillanó tüzeiben egy-két vonást, mely meleg impresszióval kútatásra ösztönözzön.

— Komolyan akartam valami poetikusan szépet írni a való életből. — Napokig tartott szemlélődésem s meg kellett győződnöm arról, hogy a csinos fejecskék kifogástalanul vannak fodoritva, a hajrendezések hullámos alkotmányai igen előnyösen tüntetik fel az arc vonásainak szabálytalanságát s az öltözködés művészete által majdnem minden nő szépnek mondható.

A sokkal hajlongások oly kecsesek, hogy hálás elismerést érdemel az a táncmester, a ki a menuette, pas des quatre stb. régi francia táncokat divatba hozta. De mély gondolatok nyomát, melyek a poetikus történetek forrását képezhetik, nem találtam sehol, erre a legujabb smokkingot viselő hölgyecskék azt mondják: „Oh azok a nagy érzelmek nem fizetik ki magukat.“

Pedig ennek a közönségnek nagy része ott volt a Petőfi ünnepen, gyászfátyollal megjelent később a vértanúk szívetrázó fájdalmas emlékűnnepe is, talán koszorút is tett nagyhangú felírással az emlékoszlopok tövéhez, de csak azért, mert az most divat, csak addig enged a kegyeletes érzéseknek — no — ameddig az kifizeti magát.

A számítások korszakát éljük, ennek a bélyege mindenütt feltűnik. A hazafias ünnepélyeken rendezett bankettekön százezrekre megy az elfogyasztott pezsgők száma, de a magyar írók lelket művelő remek munkái, valamint a történelem fáradtsággal alkotott kiadásai ott porosodnak a könyves boltok polczain.

— Kívánja ön, hogy ezen üres lények viselt dolgairól készítsék fényképeket?

— Oh nem, hagyjuk ezt, mert akkor ez a csevegés nem lenne egyéb, mint egy napilapba való tárcza.

De a mely sajnós, a való életből van merítve. Voltak ott más alakok is, a kik igazán rászorultak a fürdő gyógyhatására, az igazi betegek között egy-kettő, a kiknek vonásaiba be volt írva az élet tragédiája, a beteg ember érzelmvilága mind egyforma nagyon komoly, nagyon szomorú dolog sötét színezetével nem illő a csevegés keretébe. S így szégyenkezve kell bevallanom, hogy uti jegyzeteim nagyon is nélkülöznek az érdekes vonásokat.

Az mindig úgy szokott lenni, hogy az ember szerencsét, az író érdekes tárgyat akkor talál, ha nemigen keresi.

— Ön bizonyosan talált az emberek nagy tömegétől elvonulva több érdekeset, mint én, a ki vadásztam az érdekes eseményeket.

Az meglehet, a természet hatalmas működése kizárja a gyarló emberi hiúságot és igen gyakran a lemondás az élet hiu örömeiről nem olyan nagy áldozat, mint azok hiszik, a kik az aranyfüst kábitó illatába gyönyörködnek.

Én igazán nem kerestem poetikus tárgyat, hanem csak zaklatott lelkem óhajtott egy kis enyhülést nyerni egyik ájtatos búcsújáró helyén az országnak.

Hegyoldalba van építve a templom. Kolostor veszi körül a kéttornyú szentegyházat, mely már majd háromszáz éves. A török uralom szomorú időszakában történtek itt csudák.

A ferenczrendi szerzetesek főnöke szemelte ki ezt a helyet, hogy oda építsék föl az Isten templomát. Isteni bölcseséggel volt megáldva e szerzetes, midőn e poetikus helyet kiválasztotta, honnan ájtatos fohászokat küldjenek a hivek az egek urához.

Szöllőtermő hegyek, majd égnek meredő sziklák környezik a völgykattant, melynek mélyében virágzó község fekszik, jobbról a Maros folyó határhoza a hegy alján épített házesoportokat. Túl rajta a haladás minden vívmányaival ékeskedő város díszleg, a folyó túlszéljén apácázárda van, melynek ablakaiból ígéző panorámát nyújt a szép hegyvidék, hol már a magasabb kultúra ölelkezik természeti szépségekkel. Ives vashidak kötik össze a két partot, melyeken nehéz tehervonatok robognak megrakodva Erdély kincses bányáiból s száguldó gyorsvonat repül Fiumétól Predeálig.

Lelkem visszazált az emlék szárnyain a lezajlott századokon, midőn még a félhold uralta e heglánczokat, gyászos, szomorú időkig, midőn a sziklabarlangokba menekült magyar nép hő fohászt küldött a magyarok Istenéhez.

Igaz szivből jött az ima, már akkor is szent volt e hely, a maroknyi nép nem győzhetett a muzulmánok nagy tömege felett, csudának kellett történnie. Isten megadta e csudát. Dögvész pusztította el a török hadsereget, sívító éjszakai szél dermesztette meg meleg éghajlathoz szokott, puhult testüket, míg a maroknyi magyarság aczélizmai egészségtől duzzadtak.

Fiatal szerzetes üdvözlése keltett fel merengéséből. Ismertem az ifjú papot — egyszerű földmivelő ember fia volt a mi vidékünkéről. A szemeiben fellobanó isteni szikrát szerény modorával igyekezett elrejteni.

— Hogy van Kalmár tisztelendő úr? — kérdém tőle a kölcsönös üdvözet után.

— Köszönöm csak csendesesen, munkálkodánk az Ur kertjében, nemes magokat ültetünk és pusztítjuk a gyomot.

— És ugyebár szép termések ígérkeznek?

— Minden szép, ami az Isten kertjében terem, csak el kell találni minden növénynek a maga helyét, akkor viruló zöld és dús gyümölcsöt terem.

— Mily boldog kertészek önök a zárda falai között, nálunk az időjárás olyan kitanulmányozhatatlan, hogy a gazda fáradsága után csak meddő elégedetlenséget arat. A szerzetes mosolygott a képletek felett.

Az önök világa olyan, mint egy körhinta, melynek fényes aranyozott tengelye van, rohanva futják körül ezt a kívánatos központot s azt hiszik, hogy haladnak, pedig csak elszédülnek, fölbuknak a nagy körforgásba; a következő lelketlenül átgázol azon a ki elbukott, mert azt hiszik a vágyak másképp ki nem elégíthetők, csak ha az arany tengelyforgó küllőire ülnek, pedig csak a fejük szédül, a test rendszere megromlik, az agy elhomályosul s ha komolyan megkérdeznénk tőlük miért élnek a világon, nem tudnának reá válaszolni.

Mily bölcs hasonlata volt ez annak az ifjú szerzetesnek, sok elbukott embert láttam magam előtt, a kik mind az arany imádás áldozatai lettek, a tébolydák felszaporodott szomorú alakjait s utána a társadalom ideges, hiszterikus lényeit, a kik mind lázbetegek, mert fegyvelmetlen vágyak hullámain lehetetlen vágyakat kergetnek.

— Önök valószínűleg nem is sokat törődnek a körhintázó emberekkel?

— Törödnék velük, de nem halogatnak meg minket.

Mi tehát visszatérünk a múltba és keressük ott az egész embereket.

— Hallja csak édes barátom, nem volna-e okosabb a modern íróvilágnak is a múltak történetébe visszatérni, ott keresni az egész embereket inkább, mint sem mintázni az epigonok seregét.

Őszszel.

Irta: Czobor Ilma.

Egyedül bolyongok az erdőn, a réten . . .

A szellő harasztal takarja a léptem . . .

Az erdőnek fája

Ágait kitarja

Mint hogyha az égből

Zöld levelet kérne,

Zöld levelet várna.

Csak a nap mosolyg még a nyugati égen ;

De már a sugára nem olyan, mint régen.

Édes meleg helyett

— A mely vágyat keltett —

Boritni akarja
Arany szemfedővel
A csüggedő lelket.

Épen akárcsak Te, én édes jó anyám!
Beteg ágyad mellett, mikor imádkozám,
Reám néztél áldón,
Mosoly kelt a szádon,
Hogy elmúlásodat
Könnyebbé tedd nekem,
S hogy enyhébben fájjon!

Ujjászületés.

— Mary Goldschmid német eredetijéből. —

Az utolsó napsugár alig szökött ki az ablakon, az esthomály belopódzott a másikon.

Először a körvonalakat törle el, azután a színeket. Mintha kiméletesebben bánt volna el ezen kényelem, el és jó izléssel berendezett lakosztálylyal, ez nem vesztett működése által az ő sajátos kedélyességéből.

Legutoljára ráveté szürke fityolát a divánon ülő fiatal asszonyra is és mintha lelkére is ránehezedett volna, mély fohász szállt fel kebléből.

Pedig három hetes asszony létére azt hitte volna az ember, édes merengésbe van merülve.

Miért is ne?

Az első házassága ugyan nem volt boldog, a szülők kívánsága, a család érdeke döntött és miután szíve sz. bad volt, engedelmeskedett.

Az eredménye e szerelem nélküli frigynek az volt, hogy a házastársak idegenek maradtak egymásra nézve és a finom érzésű nő ezáltal többet szenvedett, mintha heves jelenetekben lett volna része. Hozzá egyetlen kisleánya is meghalt.

Azonban négyévi panasz nélküli türés után a gondviselés visszaadta szabadságát, ellenben megfosztotta egyetlen örömetől, testi-lelki hasonmásától.

Öt év elteltével másodszor lépett oltár elé. Ezuttal módjában volt szívetől kérni tanácsot. Miután ez kissé késett a felelettel, előállott az ész és előhozakodva e frigynek minden leheto és lehetetlen előnyével, akárcsak egy bőbeszédű házasságközvetítő és a huszonnyolcz éves özvegy elcserélte a gyászfátyolt a menyecske főkötővel.

Az elbeszélés bevezetése után azt hinné az ember, hogy csalódott reményeiben, hogy második házassága sem elégítette ki szívét.

Pedig dehogy.

Tökéletesen boldog lehetne, ha későbbben valami eszébe nem jutott volna.

Második férje t. i. szintén özvegy és egy hat éves leánygyermek atyja volt, ki rendkívül vonzódott mostoha anyjához.

Ennyi idős az ő kis leánya is lenne, ha élne és véleltenül a két gyermeknek ugyanazon keresztnéve is volt.

Az idő folytán gyermeke halála fölötti fájdalma is enyhült. Minél többet foglalkozott azonban kis mostoha leánykájával, annál inkább feléledt saját gyermeke emléke is, mintha szelleme folyton közöttük állott volna. Ha öltöztette a kicsikét, azt kérdezte magától, hogy állana ez az én kis Vilmácskámnak? Ha beszélgetett a leányka, valjon ezt és így mondaná-e az én kis leányom és így tovább a végtelenbe.

És annyira beleszuggérta önmagát ebbe a képzelődésbe, hogy majdnem önkívületben járt-kelt. Ha a gyermek szeretettel simult hozzá, megsimogatta ugyan aranyzóke fejcskáját, de szíve, gondolatai máshol időztek.

Lehetetlen, hogy férjének fel ne tűnt volna, hogy neje, kit igaz szívből szeretett, csak féligmeddig az övéké.

Azt jól tudta, hogy nem első férje emléke foglalkoztatja. A másfél éves korában elhunyt gyermekre nem is gondolt. Mit is ért egy férfi egy anyai szív rejtélyeihez? Mi fogalma van egy férfúnak az anyai szeretet csodáiról?

Férj uram tehát kissé meghökken, kissé megsértődött és ezek folytán várakozó állásba helyezkedett.

* * *

A szoba már teljesen besötétedett és a fiatal asszony még mindig ott ült egy helyben csendesen, mozdulatlanul. Az ajtó lassan kinyílt és bezáródott, anélkül, hogy észrevette volna.

Mint mindig, most is szellemileg, elhunyt leányával foglalkozott. Vele sétált, vele játszott, elbeszélgetett. És annyira beleszuggérta magát e fántáziába, hogy kitarva karjait, hangosan elkiáltotta magát:

— Gyermekem, drága szép gyermekem!

— Itt vagyok édes kis anyuskám — szólt egy üde, hízelt gyermekhang s karjaiba repült egy fehér alak, felkúszott ölébe s karjait szorosán nyaka köré fonta.

Ez azonban nem volt ködalk, sem álomképlet, hanem meleg vérrel, meleg szívvel megáldott élő lény, kis mostohaleánykája, ki belopódzva a szobába a sötétség és csend által megfélemlítve lekuporodott a diván oldalán, hogy csak anyja mellett lehessen.

Szívén újra elkiáltotta magát ugyanazon szavakkal: gyermekem, édes drága gyermekem! És a kis lány még szorosabban simulva hozzá, újra felelt:

— Mamám, édes szép mamuskám, ugy-e szeretsz?

A fiatal asszony szíve nagyot dobbant. Mintha valaki fülébe sugta volna neki: Ime az Isten visszaadta gyermekedet, itt van, a tied, a tied!

Boldog gyermek! Egy anyai szív kiáradó gyöngédsége omlott reá, remegő karok ölelték, esőkök özöne borította arcozskáját, kezeit, forró könnyek hullottak fűrei közé úgy, hogy a kis lány egészen belekábult a szokatlan és váratlan boldogságba és édesen elszendergett.

Az anya szintén belemerült édes ábrándjába, melyet immár megtestesülve tart karjai között.

Nem is vette észre, hogy férje megérkezett és az előszobában a szobalánynyal beszélget.

Pár perc múlva az belépett égő lámpával kezében, utána a háziúr, aggódó tekintetét körüljáratva a szobában.

— Beteg a kis lány — kérdé ijedten, minden üdvözlés helyett.

— Oh nem — felelé neje, sajátságos lágy hanglejtéssel — csak elaludt az ölemben.

A mozgolódásra a kislány is fölébredt. Arcának majdnem megdicsőült kifejezése volt, midőn magához szólítja apját.

— Te apus — szólt suttogva — gyere mondok neked valamit.

Ez mit sem érve, csodálkozva majd neje, majd kislányára tekintett, midőn hozzájuk közeledett.

— Tudod-e — folytatá a gyermek még mindig suttogó hangon, mintha attól félt volna, hogy az édes varázs szétfoszlik, ha hangosan beszél róla — tudod-e, hogy az én édes szép mamácskám nagyon, de nagyon szeret engem?

A gyermek és az apa szemei egyszerre tapadtak reá, de meghatottsága nem engedte szóhoz jutni.

Ámde azért a boldog férj és apa jól látta az Isten keze működését. Majdnem önkéntelenül térdre ereszkedett, tréfás hangon szólt a kisleányhoz:

— Ugy kicsikém, akkor kérd meg az édes jó mamát, szeresse a papát is egy kicsit!

— Oh, ha én megkérem — szólt a gyermek nagy önbizalommal — akkor bizonyosan megteszi. Ugy-e anyuskám?

Csak egy édes tekintet, egy nedves szempárból és egy néma kézszorítás volt a felelet, de azért meg volt elégedve, a kinek szólt.

S z i n h á z.

A Nemzeti Színházban november 17-én adták először Abonyi Árpád „Radovics felesége“ című 3 felvonásos színművét.

Előttünk van egy színmű, mely alakjait a magyar társadalomból merítette. A darab hőse Radovics Milán bunyeváczip képviselő. Stréber, ki a politikai befolyásokat mindenféle üzérkedésekre felhasználja. Ki — mielőtt a darab színpadra kerül — segítse, majd társa volt Detrének.

Ez tette őt emberré. Mikor Detre meghalt 160.000 forintot adott át neki további kezelés végett.

Ez a vagyon képezte Detre gyermekeinek vagyonát. Miklósét, a ki szobrász lett és egy fiatal leányét, Ernesztináját.

A vagyon Radovics szerencsétlen spekulációjára következtében elpárolgott. Vasutat építtetett és tönkre ment.

Mikor Miklós a pénzt, mely nővére hozománya volt — követelte, Radovics nem tudott fizetni, haladékat kért. Livia, Radovics felesége is felkérte Miklóst, hogy engedjen időt a megfizetésre s ne kívánja megrontani férje becsületét, hitelét. Miklós vonakodása dühbe hozza Radovicsot s olyan célzásokat tesz, hogy neki nem is kötelessége a pénzt vissza adni.

Ennek a nyilatkozatnak nagy horderejű alapja van, mert az öreg Detre Radovics első nejeének kedvese volt, miről tudomása volt, de az üzlet érdekében hallgatott. S ezen kívül birtokában van egy irat, mely szerint rendelkezhetik a vagyon felől s egyszersmind bizonyíték arról, hogy az öreg Detre és első neje között szerelmi viszony létezett, mely házasság törést vont maga után.

A második felvonásban Radovics ezt az iratot előmutatja, mely Miklóst megsemmisíti, valamint Radovicsnét is megdöbbeníti.

Livia megvetőleg elfordul férjétől s tudára adja, hogy szereti Miklóst. Radovics ekkor kétséges helyzetbe jut. Első feleségét az öreg Detre szerette el tőle, s most a másodikat annak fia.

A két férfiú, mint halálós ellenség vált el egymástól.

A harmadik felvonásban Livia saját vagyonából akarja Miklósnak vissza fizetni férje adósságát de Miklós azt nem fogadja el, s azon ajánlatot teszi, hogy ha Radovicsot a párbajban megöli, feleségül veszi.

A párbajvivők valami megfoghatatlan módon találkoznak Miklós lakásán. Férj jogainál fogva elakarja hurcolni Liviát s mikor azt karjára fűzte, Miklós lábai elé veti a pénzt s midőn már távozni akar megjelenik Móricz, Miklós szolgája s nem engedi Liviát elvinni.

Erre Radovics és Móricz közt dulakodás fejlődik ki, mire az öreg székely pisztolyt ragad és lelövi Radovicsot.

Igy végződik Abonyi Árpád darabja.

A szerző sokat markolt és keveset fogott. A társadalom nádályait akarta festeni, de esetje hamis színekkel rakott a vászonra. Villámokkal akarta sujtani a bűnt, de azok elpárolgottak, mint a Leonidák.

Szereplői élettelen bábok, nincs bennök igazság, jellem. Csupa ingadozás. Egyik sem tör kitűzött célja felé. Egyik sem ébreszt részvétet. Az igazságtétel nem kielégítő, sőt bosszantó. Pedig az anyag megvolna egy jó drámához, de ember kellene hozzá, a ki azt feltudná használni.

Igy, a hogy van, nem színpadra való.

A szereplők mindent elkövettek, hogy életet öntsenek belé, de mind hiába: Halál ellen nincs orvosság!

* * *

A Magyar Színházban november 24-én adták először „Az asszonyregement“ cz. látványos zenés-bohózatot, melynek szövegét Reiner Ferencz, zenéjét pedig Rosenzweig Vilmos írta.

Rákosi Jenő, mikor még a Népszínháznak igazgatója volt, azt mondta, hogy az a jó darab, mely megtölti a színházat. No, hát akkor az „Asszonyregement“ is jó darab, mert ez is megtölti a színházat, még pedig zsufolásig s a mint a sikerből látható, még igen sokszor megfogja tölteni.

Más kérdés az, hogy ennek a darabnak van-e színpadi jogosultsága? Megfelel-e a színműirodalom követelményeinek?

Nem felel meg. De a szubvenczió nélküli színháznak pénz kell, s a részvényesek nem azért részvényesek, hogy ráfizessenek, hanem, hogy hasznuk legyen. Ez a célja és a cél szentesíti az eszközöket.

A kik gyönyörködni akarnak a válogatott asszonykatonákban és mulatni az élceken, itt bő alkalmuk van. Van mit hallani s látni. S hogy a darab tetszett, bizonyítja a falrengető taps és kihívás.

Margó Zelma csinos ulánus főhábnyag, hát még a legénység, egyik szebb a másiknál.

Sziklai és Boros kabinet alakok, kik mindig derűtségben tartják a közönséget.

A librettó ötletes, zenéje pedig játszi és eleven, legjobb a Lothringer-induló és a korálé. A kiállítás pazarfényű.

Szerzőket többször hívták, de csak az egyik, Reiner jelenhetett meg, mert a másik már évekkkel ezelőtt a csendes emberek birodalmába költözött, kinek siremlékét másnap a primadonna — dicsősége virágaival — tele rakta.

Az én bűnöm.

— Olasz regény. —

Irta: Cordelia.

Olaszból fordította: Dr. Cs. Papp József.

— Folytatás. —

XVII.

Négy hét óta vagyok már elzárva ebbe a börtönbe. Most már a maguk valóságában látom a dolgokat, a valóság pedig reám nézve iszonyatos. Azt reméltem, hogy ha nyíltan és őszintén vallok, el fogják hinni és eloszlik minden kétség az iránt, hogy mi kényszerített a bűn elkövetésére. Azt reméltem, hogy vetélytársam bűne igazolni fogja az én tettemet.

Ugyde nagyon csalódtam.

Még ez az utolsó illúzióm is elenyészett. Mindnyájan, de mindnyájan ellenségeim. Most már csak az ön barátságában van bizodalom.

Az első napokban mindjárt gondoltam, hogy valamit forralnak ellenem és tisztára akarják mosni vetélytársamat. A kit oly súlyosan megsebesítettem, hogy most élet és halál között lebeg. Nem tudtam megfejtetni magamnak, hogy miért járnak annyit hozzám az orvosok, hogy miért kérdezősködnek annyit múltam felől. Azt meg még kevésbé érttem, hogy miért váltanak egymással olyan jelentős pillantásokat, ha véletlenségből tétovázó, vagy zavart feleleteket adtam a kérdéseikre. Végre addig gondolkoztam e felől, a mig föllebbent a fátyol, mely lelkeket elborította és világosan láttam, hogy játékot űznek velem az ellenségeim.

Őrültnék akarnak nyilvánítani, hogy megmentsek a vetélytársamat. És ebben az összeesküvésben részesek valamennyien, férjemtől kezdve.

Értem, hogy mit gondolnak; úgy rémlik, mintha hallanám, a mit beszélnek.

Sanvitale báróné szent asszony. A magaviseletéről soha nem mondott rosszat senki. A keztyűsénél volt s ártatlanul jött le tőle a lépcsőn, mikor rálöttem.

Ki lőtt rá?

Manfredi grófné, a kinek semmi oka sem lehetett arra, hogy a bárónét gyűlölje. Hyesmit bizonyára örültségi rohamában követhetett el. Nagyon érthető ez a magyarázat, mert lássa, ügyvéd úr, azt állítják mindnyájan, hogy egész életemen keresztül sok jelét adtam az örültségnek, vagy legalább is a különczkedésnek, a mi nagyon közel áll hozzá.

Egy kis jóakarattal az egész világra ki lehet sütni, hogy bolond. De mondja kérem, örültség-e az, ha valaki igaz szívből gyászolja őszintén szeretett barátnéja

elhunyát. Örültség-e az, ha valaki jobban érzi magát a saját családi körében, mint a társaságokban? Ha jobban szereti a magányt, mint a városi pletykát? Ha nem szenvedheti a rossz zenét, ha unalmasnak találja a játékasztalt és ha szereti a nyíltságot? Ők azt tartják, hogy ez mind az én örültségem mellett bizonyít; ezért facsarják el az egész életemet, ezért turkálnak a multamban.

Azt mondják, hogy anyám, az a szent asszony, a kit ön is ösmert és becsült, szintén különöz volt. Bizonyosága ennek az a játékbaba, melyet egy kis szekrényben találtak meg. Pedig az én legelső játékbabám volt az.

Atyámra is rá akarják bizonyítani, hogy volt valami rögeszméje, mert nem birta elfelejteni soha, hogy akkor hívták vissza a csatamezőről, mikor egészen biztosra vette a győzelmet.

Tudom. Ilyen beszédek folynak most az elegáns körökben. Ezeket mind felhozzák majd bizonyoságnak a bírák előtt a tárgyalás napján.

Szóval — ő szerintük — mindennel be lehet bizonyítani az én örültségemet; a családommal, anyám gyöngédségével, atyám büszkeségével és Paolina nagynéném csapodárságával. Azt hiszik, hogy engem így tisztességes módon megmenthetnek, de azt is mindennél tisztábban látom ám, hogy vetélytársam jó hírnevét akarják visszaállítani, vagy helyesebben: az „áldozat“ jó hírnevét, a mint azt az asszonyt hívják.

Én nem várhatok az élettől semmi jót többé. Keveset törődöm én már azzal, hogy börtönben tartanak-e ezután is, vagy az örültek házába zárnak. De van egy leánykám, csak ez maradt meg nekem, csak ez a gyermek köt az élethez.

Ő miatt, csupán ő miatt nem akarom, hogy örültek nyilvánítsanak. Nem szabad ráhagynom ezt a szomorú örökséget. Szükségem van arra, hogy világosságot derítsek erre a kérdésre és hogy annyi hazugság után napfényre derüljön az igazság.

Ekkora csapás után egyszer az a gondolat villant keresztül az agyamon, hogy megölöm magamat, de leányomra gondoltam és lemondtam erről a tervről.

Biztosíthatom ügyvéd urat, hogy néha oly súlyos teherré válik az élet, hogy természetfölötti erő nélkül nem viselheti el azt egy szegény nő. Igazat mondtam önnek, mintha halalos ágyamon feküdtem volna. Jöjjön tehát és védelmezzen meg s ha lehet mentsen meg! Leányomat azonban minden körülmények között ajánlom pártfogásába.

Fogságomban csupán az az egy vigasztalt meg, hogy e sorokat önnek leirhattam s a míg a multtal foglalkoztam, azalatt elfeledtem a jelent.

Az bizonyos, hogy igazságtalanul bánt velem a sors, hogy azt a kevés boldog órát kegyetlen fájdalommal kellett megfizetnem. Mégis érzem, hogy meg lennék elégedve, ha Sanvitale báróné fejét meghajolni látnám.

Ha rá gondolok, hogy csupa szeretetreméltóság volt hozzám, hogy milyen jóakaróan szokott rám mosolyogni, még most is reszketek a haragtól és nem tudok megbocsátani neki.

Tudom, hogy fáj neki a seb s talán bele is hal, de viszont számtalan jelét adta a közönség annak is, hogy szereti és rokonszenvez vele; angyalnak, szentnek, áldozatnak hiszik.

Azzal a hihetetlen furfanggal, melylyel engemet megejtett, tisztára mossa magát bizonyosan most is és elhitei a világgal az ártatlanságát.

De nem untatom tovább ügyvéd urat, hanem leteszem ügyemet a kezeibe s ezekben a várakozással teljes órákban elmélkedni fogok tovább a világ igazságtalanságá-gáról és a sors szeszélyéről, mely a vádlottak padjára juttatja az esküdtszék elé, még az olyan embereket is, a kik látszólag arra voltak hivatva, hogy nyugodtan s boldogan éljék le az életet.

Nem tudom, hogy mit rejteget számomra a jövő, de azt tudom, hogy semmit sem várok, semmit sem kívánok, de azt az egyet remélem, hogy igazságot szolgáltatnak nekem.

A borzasztó megpróbáltatásnak e pillanatában nagyon sajnálom, hogy nem tudok igazán hinni a földöntúli igazságszolgáltatásban. Mennyire irigylem azokat, a kik hisznek, imádkoznak és fejüket lemondással meghajtják a sors csapásai alatt!

Azt nem bántam meg, a mit tettem. Jöjjön a minék jönnie kell. Csak az az egy óhajomás van még, hogy legalább a kis Margheritám lenne boldog.

Itt végződött a kézirat, de minthogy szerettem volna megtudni, hogy mi történt a szegény Ildával, lázas kíváncsisággal kutattam az összes fiókokban, a míg egy, ugyanazon kézzel írott lapon kívül néhány hírlapra akadtam, a melyek a Manfredi-perről hoztak tudósításokat.

Ezekből kiírom azokat a részleteket, a melyek bizonyosan érdekelni fogják olvasóimat, ha már eddig türelmesen figyelemmel kísérték a dolgok fejlődését.

Egyik Rómában megjelenő lap ezt írja:

Milanó, 18... november 20.

Itt Milanóban csak arról a perről beszél most mindenki, a melyről legutóbbi tudósításomban megemlékeztem. Tegnap kezdődött a tárgyalás. A terem zsufolásig megtelt, túlnyomó részben nők jelentek meg a legelőkelőbb körökből. Ilyen közönség csak nagy alkalmakkor szokott összegyűlni; úgy látszott, mintha valamely régóta várt szindarab bemutató előadása fogna szólni.

A vádlott, Manfredi grófné, harmincz év körüli, büszke magatartású és átható tekintetű, szép nő. Tökéletes eleganciával öltözködött; a tárgyalás idején nyugodtan, méltóságteljesen viselte magát, mint a hogy rangjabeli hölgyhöz illik.

Az ügyvédek között itt van Anselmi, egy tiszteletreméltó kinézésű öreg úr, a törvényszéki tárgyalások régi, kipróbált bajnoka, a ki egy idő óta visszavonult a nyilvános szereplés teréről és csupán barátságából fogadta el a vádlott védelmét.

Felolvastatván az ügyiratok, melyek azzal vádolják, hogy emberölési kísérletet követett el Sanvitale báróné ellen, hozzákezednek a tanúk kihallgatásához. Majdnem mindnyájan ugyanazt vallják, azt tudniillik, hogy Sanvitale báróné szent, feddhetetlen életű nő és senki sem tudja megérteni, hogy közte és a vádlott közt micsoda ok merülhetett fel a gyűlölködésre.

Felolvassák a szakértők véleményeit, a kik kinyilvánítják, hogy a Manfredi grófné családjában több örültséggel határos idegbajos beteg volt. Anyja, egy különben igen tiszteletreméltó nő, búskomorságba esett, néha oly különös természetű idegbántalmak fogták el, hogy olyankor elzárkózott mindenki elől.

Atyja, di San Martino tábornok, halála előtt üldözési mániában szenvedett s az volt a rögeszméje hogy elárulták az ütközet napján. A tábornok nőtestvére, donna Paolina Aureggi, különös, nyugtalan, ideges természetű.

Valószínű tehát, hogy Manfredi grófné is örökölte családjától az örültség csíráit. A vádlott nő pupilláin csakugyan van is abnormálitás s máskülönbben nem is lehetne kimagyarázni azt a legutóbbi tettét, hogy megtámadta egyik barátját, a ki csendesen ment kifelé egy házból, a hol bevásárlásokat végzett és revolverrel rálőtt.

Vádlott nő kívánja, hogy olvassák fel vallomását.

Kérelmét teljesítik. Vallomásában kijelenti, hogy Sanvitale báróné szeretője volt a férjének s az nap látta mindkettőjüket bemenni ugyanabba a házba.

— Látnivaló tehát — ugymond — hogy nagyon is megvolt arra az okom, hogy vetélytársamat megöljem.

A szakértők azt kívánták, állapittassék meg az is, miszerint a vádlott olyan nőre volt féltékeny, a kiről soha sem beszéltek semmi rosszat.

— Képmutató — mondá a vádlott nő.

E szavakra helytelenítő moraj hangzott fel a hallgatóság soraiban; azután az idő előrehaladottságára való tekintettel az ülést mára felfüggesztették.

(Folytatása következik.)

A kimondott szóban a hazugság, vagy igazmondás nem ismerhető fel, de olyan az, mint a vetőmag, idővel kihajt s akkor aratja, ki mit vetett, érdeme szerint a termést, a szégyent vagy becsületet.

Különböző természet még nem zárja ki a házasetlet boldogságát, de a jellem különbözőzése igen.

Æ hét története.

A király folyó hó 28-án Bécs-Ujhelyre utazott a plebánia templom tornyainak zárkóletételére. S ezen alkalommal meglátogatta a Terézianumot is s még aznap viszsza tért Bécsbe.

A király szentgyörgyi Müller László követségi tanácsosnak a Ferencz József-rend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

A király dr. Szapáry Lőrincz gróf és Pálffy Móricz gróf követségi attasékat követségi titkárokká nevezte ki: dr. Széchenyi Dénes gróf és Nemes Antal gróf követségi titkároknak a követségi tanácsosi czímet díjmentesen adományozta. Ambrózy Lajos követségi attasé pedig titkári czímet kapott.

A király Delics János nyugalmazott őrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta a „dubiczai“ előnévvel.

A farsang folyamán a bécsi udvarnál udvari bál lesz. Budán hasonlóképen kilátásba van helyezve egy udvari bál; ünnepélyeket is terveznek a Hofburgban, melyeken az özvegy trónörökösné leánya, Erzsébet főhercegnő először vesz részt. A főhercegisasszonyt közelebb nagykorúnak fogja nyilvánítani a király és külön udvartartást rendel neki.

Stefánia özvegy trónörökösné folyó hó 22-én leányával, Erzsébet főhercegnővel Frigyes főherceg családjának látogatására mosonmegyei Féltoronyba utazott, hol nagy vadászatok lesznek. Vasárnap azonban már visszautaztak Bécsbe.

Trani grófné, Erzsébet királyné nővére Münchenből inkognitóban Bécsbe érkezett s udvarhölgye kíséretében a kapuczinusok kolostorába ment, hol a császári sirboltot meglátogatta. Erzsébet királyné és Mária Immaculata koporsóinál imázott. Délután a király külön kihallgatáson fogadta.

Köburg Klementina hercegné, a ki jelenleg Abbáziában van, most ülte meg 84-ik születésnapját. Az agg hercegnét ez alkalomból elhalmozták virágokkal, üdvözlő iratokkal és táviratokkal. Az összes uralkodók táviratilag fejezték ki neki jókívánságaikat. Fiai, Fülöp és Fülöp Ágoston hercegek Abbáziába érkeztek, hogy személyesen üdvözljék édes anyjukat. Csokrot küldtek: a bolgár fejedelem, Stefánia özvegy trónörökösné, Klotild főhercegnő és József Ágost főherceg neje.

A királyné gödöllői szobrán Zala György szorgalmasan dolgozik. Az életnagyságú mintát deczember havában fogják bemutatni a királynak. A szoborleleplezés a király óhajta szerint a jövő év október első felében lesz, mely ünnepélyre a főhercegek és az udvari méltóságok teljes számban fognak megjelenni. Ugyanakkor nagy udvari ünnepélyek és több napig tartó vadászatok lesznek.

József Ágost főherceg és neje a múlt héten Münchenben tartózkodtak, hol Luitpold regensherceg tiszteletükre ebédet adott, melyen Zichy gróf osztrák-magyar követ és neje is részt vettek.

Fülöp orleánsi herceg kíséretével és Libits királyi tanácsossal, József főherceg uradalmainak jószágigazgatójával a múlt héten meglátogatta az Országos kaszinót. A hercegnek igen megtetszett a berendezés és Aczél Béla bárónak — a ki őt kalauzolta — köszönetét nyilvánította a látottak felett.

A király herceg Odescalchi Loránt, gróf Batthyányi Tamás, farkasházi Farkas Géza és gróf Dziriduszicky Sándornak a kamarási méltóságot adományozta.

Özvegy gróf Szapáry Gézáé elnöklete alatt saját palotájában a pesti jótékony nőegyesület megtartotta évi közgyűlését. Az egyesület már 32 éve gyakorolja jótékonyosságát s tavaly 12.142 frtot osztogatott ki, népkonyhája 69,310 adag ebédet szolgáltatott ki 10 krjával és 16.706 adagot teljesen ingyen adott. Ezekenkívül segélyezett és kamatnélküli kölcsönöket adott.

A művelt nők otthonában folyó hó 21-én kezdte meg hivatalos működését Pejacsevich Tódorné grófnő. Kötő támasza az egyesületnek dr. Hugonnay Vilma grófnő, ki az „Otthon” lakóinak gyógykezelését a legjobb eredménnyel teljesíti már két év óta. A gyűlésen történt felszólalásait nemcsak az egészségügyi szakismeret és nemes emberszeretet, de szép nyelvezete is vonzóvá tette.

A jelen voltak valamennyien nemes ügyszeretetről tettek tanúságot s a jótékony egyesület széleskörű pártolásra érdemes.

Dr. Axamethy Lajos, közoktatási miniszteri tanácsos november 15-én töltötte be hivatalos működésének harminczadik évfordulóját. Egész életét a közjónak szentelte, különösen a népnevelés terén hasznos és kiváló szolgálatot tett. Jubileuma alkalmával a tanfelügyelői osztályok tisztviselői testületileg üdvözölték az érdemes férfiút.

Pavlaszky Sándor Kassa egyházmegyei áldozópap, szerencsi római katolikus plébános 52 éves korában nov. 24-én Budapesten meghalt.

Pollágh Károly római katolikus plébános november 15-én ünnepelte áldozópap-ságának hatvanéves évfordulóját Felkán, Szepesvármegyében. A 83 éves plébános a szepesmegyei egyházmegyének a nesztora, a ki hajlott kora daczára még teljes szellemi és testi erővel látja el papi hivatását.

Gróf Vay Mihály 72 éves korában Berkeszen meghalt. Ugyanot temették el a családi sirboltban. A boldogult egyik fia volt annak a Vay Ábrahámnak, a ki a harminczas évek politikai küzdelmeiben részt vett és mint Széchényi István lelkes hive, annak eszméit propagálta.

Malomszegi Légrády Mária, Légrády Károly országgyűlési képviselő felesége f. hó 24-én 53 éves korában meghalt. A boldogult szerető anyja az ügyefogyottak patrónusa volt. Hült tetemeit a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Frischler Ferencz, Zombor városa polgármestere szívszélhűdés következtében meghalt. Az alig 40 éves, erőteljes férfiút, kit rendszeretete és pontossága miatt az egész város kedvelt, ifjú felesége gyászolja.

Uraságok figyelmébe! Egyik előkelő munkatársunk nőrokona, ki az élet szerencsétlen körülményei miatt vagyoniilag tönkrement, munkát keres. Nyugodt otthonra vágyó, leginkább urasági háznál tölthetne be egy bizalmi állást. Gyermektelen, egészséges, róm. kath., negyven éves özvegy, ki bármily nagy igényeknek megfelelő házvezetésbeni gyakorlatával, műveltségével, nemkülönben minden kívánalmakat kielégítő modorával és megjelenésével csak hasznára válhat az érdekelteknek. Kívánatra címével lapunk szerkesztősége szolgál.

